

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknak és tanítóknak egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtábélyeggel és támlappal együtt 3 frt.
Nyilttér soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentellen levelek csak ismert kéztől fogadhatnak el.

Ipariskolánk érdekében.

Iparosainknál általános a panasz kereset-hiány miatt; napról-napra növekedik a foglalkozás nélküli, hiálkodó s többnyire sótalan kenyeren tengődő iparosok száma.

Komolyan gondolkozók igen jól tudják, hogy e szomorú jelenségnek több oka van; ilyen itt-ott talán a hivalkodó lustaság és munkakerülés; gyakran egyeseknek, kivált módosabbaknak embertelen, önző s más iparkodó, de szegényebb iparosoknak tisztességes megélhetés után való vágyát akadályozó szűkkeblűség; s legtöbbször az iparosoknak a mai kor vívmányait értékesíteni nem tudó szellemi korlátoltsága: mi ezuttal csak az utóbbi kapesán röviden akarunk megemlékezni ipariskolánkról az új iskolai év elején.

A mai kornak kívánalma e három szóban fejezhető ki: jó, szép és olcsó. Igen sok iparosnak azért csekély a keresete, mert e követelményeknek megfelelni nem tud, vagy a készítménye hitvány, vagy ha esetleg jó is, de külső alakja nem tetszetős; és ha talán ez is, fölülte drága.

Az előtt néhány lelkes emberbarát lelkész és tanító hol magán oktatás, hol nyilvános felolvasással iparkodott ezen bajon segíteni; újabb időben azonban már a törvényhozás is komolyan foglalkozik az iparos osztály érdekeivel s tagadhatatlanul nem egy üdvös intézkedés történt ez irányban. Egyike a legszámbavehetőbbeknek az ipariskola, vagyis az iparos tanulók továbbképző iskolája.

Manapság már nem elégséges az iparosnak a népiskola, mert ebben csak a tudás elemeivel ismerkedik meg, ebben az egyes ismeretek csakis a gyermek kora és felfogásához mért arányban közölhetnek vele, a mi alapnak igen jó, de egy iparosnak nem elég, mert ennyivel a mai rohamos haladás korában nem boldogulhat; nem elég tehát, hogy a gyermek az elemi

iskolát elvégezván, valami műhelybe tanulónak szegődjék, hogy ott bizonyos ügyességre tegyen szert, hanem azon kell lenni, hogy a tanuló öntudatosan és önállóan legyen képes működni, hogy elsajátított ismereteit fejlesztvén, ismeretkörét szélesítvén, a gondolkodás azon önállóságára vezéreltessék, mely a tanultat egyes előforduló esetekben alkalmazni s így az életben értékesíteni tudja.

A mondottakból önként folyik, mi az ipariskola tananyaga és célja. Az nem szorítkozhatik a népiskolában hallottak ismételtesére, mert ez az u. n. ismétlő iskolák feladata; nem hivatása tudományos szakoktatás, ez más intézetek körébe vág; az ipariskola tananyaga csak azt a tudományt tartalmaz, melynek az életre van befolyása; de nem mint tudományt, hanem csak annyiban, a mennyiben egyik vagy másik elmélet a gyakorlati életben érvényesíthető.

Igaz ugyan, hogy minder elméletet minden mesterségre gyakorlatilag alkalmazni nem lehet, s így a tanulók csak egy részénél bir gyakorlati értékkel, mind a mellett például a természettudományok nagy köréből csak azok a részletek tárgyalhatnak, melyek és a mennyiben értékesíthetők egyes mesterségeknél; szám-tannál a számítási ügyesség; anyanyelvűl az ügyiratok szerkesztése; és kiválóan a rajz, ugy a test és térmérést felölelő mértani rajz, mint a szabadkézi díszítésekre kiterjedő rajz, mely a műtannak ugyyszólván a nyelve. E tárgyak ismereteire az életben bizony minden jóra való iparosnak szüksége van.

Minthogy pedig az iparos tanulók jelentékeny része még ma is majdnem minden ismeretnek híján van, mikor iskolába lép, természetes, hogy ily körülmények között különben elég szép eredményt felmutató ipariskolánk is csak úgy felelhet meg magasabb céljának teljesen, ha az államnak ide vonatkozó intézkedései mellett a város áldozatkészségével, a tan-

erők lelkiismeretes munkásságával, de főleg ha az iparos osztálynak iskolánk iránti általános, meleg rokonszenvével és érdeklődésével fog találkozni.

Hogy tehát az ipariskolai oktatás minél sikeresebb és eredményesebb lehessen, minden iparos tanulóját rendes időben beiratni, az arra kiszabott időben a tanításra rendesen elküldeni, az iskolában való pontos megjelenését szigorúan ellenőrizni: legszentebb kötelességének ismerje. Mert az által, hogy a mesterek — tisztelet a kivételeknek — tanulóikat a rendes időnél 2—3 hét vagy 2—3 hónappal később iratják be, hogy az amugy is kevés órára hetenkint — a melyeknek egyrésze a számbavétellel, figyelemhez szoktatással, a rendetlenkedők fegyelmezésével telik el — rendetlenül, vagy nem igazolható okok miatt egyáltalán nem küldik el, s a pontos megjelenéssel semmit sem törődnek: a haladás elé békákat vetnek és az iskola színvonalát lefokozzák.

Szintén a tanítás eredményét befolyásolja, ha ugy a tanulók, mint az iskola a szükséges és nélkülözhetetlen eszközökkel rendelkeznek. A tanulónak mindjárt az iskolába lépéskor meg legyen minden tanszere, az iskola pedig, mivel a város áldozatkészsége amugy is eléggé igénybe van véve, akár az egyes iparosok, akár ipartársulatok, vagy talán az ipartestület által nyújtott adományok, vagy az e célra rendezendő felolvasások s táncmulatságokból befolyó tiszta haszon, vagy más uton-módon szerzendő összegekből, ha nem is egyszerre szereltetnék fel.

Ezekben kívántam röviden felhívni iparosaink figyelmét iskolánkra, mint olyanra, mely megérdemli érdeklődésüket, közreműködésüket, mert közvetlenül az ő érdekeik s közvetve társadalmunk s kedves hazánk érdekeinek szolgálatában áll.

TÁRCZA.

Fiaimnak.

Fiaim! . . . Ha majd az élet gondja,
Ismerősként nyomja vállatok'
S nem leend ki óvva-intve mondja,
Mely irányban mint munkáljatok.
Ezt az egyet egyik se felejtse!
Önmagunkban a jövő szerencse . . .

Reggel s este csengjen hangja nektek,
Mit most tölem annyit hallotok.
'Az időt elfecsérelni vétek
Játékkal, jobb lesz tanuljatok.'
Ezt az egyet egyik se felejtse!
Önmagunkban a jövő szerencse . . .

A tudáshoz nálatok sem kell más,
Mint csupán csak egy kis akarat.
És ha rejlik számotokra áldás,
Ez lesz . . . mert „ki mint vet úgy arat.”
Ezt az egyet egyik se felejtse!
Önmagunkban a jövő szerencse . . .

Most az évek még a gyermekkorban,
Észrevétlen szállingóznak el.
De utánnok váltakozva sorban
Mindenike többet követel.
Ezt az egyet egyik se felejtse!
Önmagunkban a jövő szerencse . . .

És előre — majd, ha jöni fognak —
Mindkettőtök csak is így mehet.

Tudjátok meg, jól kezdett dolognak
Vége is csak mindig jó lehet.
Ezt az egyet egyik se felejtse!
Önmagunkban a jövő szerencse . . .

A jelennek minden pillanatja,
Jól használtan: a jövő siker,
Mely gyümölcsét mindig annak adja,
Ki megszokta korán s nem hever.
Ezt az egyet egyik se felejtse!
Önmagunkban a jövő szerencse . . .

Oly rövid az emberlét határa,
Mérje bár mint azt a véges ész.
Összesítve egyben, egymagára,
Bár mit végzett, felível se' kész.
Ezt az egyet egyik se felejtse!
Önmagunkban a jövő szerencse . . .

Becsület és munka legyen első!
Ez örökké módokban áll.
Elvesztvén, megbánása késő,
Rá az ember többé nem talál.
Ezt az egyet egyik se felejtse!
Önmagunkban a jövő szerencse . . .

Hisz a természet törvénye végül
Változatlan; jól megértsetek!
Értetek én — mindörökké védül
Bár akarnám — úgy sem élhetek.
Ezt az egyet egyik se felejtse!
Önmagunkban a jövő szerencse . . .

Biztos élet csak úgy lesz elérve,
Ha a jóban munkálkodtatok.

Más vagyont én — nem rakhatván félre —
Számotokra úgy sem hagyhatok.
Ezt az egyet egyik se felejtse!
Önmagunkban a jövő szerencse . . .

És ha tán . . . a! lelkesen keresztül
Egy gondolat fájó hurja rezdül . . .
. . . Óvjon isten ettől gyermekem!
Önszerelte bajokba sodorva
Elzüllötten fetrengnétek porba'
Szemrehányva ne legyen nekem!
Ezt az egyet mindenik felejtse!
Magatokért sujtna balszerencse.

B . . . K . . .

Virághervadás.

„Szomorúan zúg-búg a szél . . .
Csendről, nyugalomról beszél.”

„Csendről, nyugalomról“ annak az ifjunak, a ki ott a város fölötti dombtetőn, abban a mély sirban pihen és álmodik, a hová a közszeretet és közrészvét tegnapelőtt kikísérte . . .

Virágokkal volt teleszórva az a koporsó, melyet deli ifjak bánatos lélekkel lassan, csöndesen leeresztettek a föld hideg ölébe.

Virágokkal volt teleszórva, mert a koporsóban, melyet takartak, egy korán elhervadt virág, egy a halálban is mosolygó arcu ifju nyugszik . . .

És a virágokkal hintett letört virágot ki ne sajnálná?

Ugy fáj az emberi szívnek, ha a néma éjben csillagot lát lefutni az égről . . . egy hirtelen fény gyulad ki . . . fényes sávot von az égen, de csak

Magyarország népesedési mozgalma 1888-ban.

Az országos statisztikai hivatal most megjelent évkönyve szerint Magyarország népesedési mozgalma 1888-ban a következő volt:

A népesség száma volt 1888. év végén: Magyarországon 15.030.306, Fiumében 22.836, Horvát-Szlavonországban 2.127.829, a magyar birodalomban összesen 17.180.971.

1880. év végén a népszámlálás adatai szerint volt az összes népesség 15.642.102. A népesség szaporodása tehát az utolsó 8 év alatt 1.538.869. Évenként tehát körülbelül 1 százalékkal szaporodunk.

Érdekes az esketési statisztika is. Házasság kötött 138.900, esik tehát minden 1000 lakosra 8 esketés.

És ez szomorú dolog, mert azt mutatja, hogy évről-évre apad az új házasságok száma. A miből meg következik, hogy vagyoniilag és erkölcsileg süllyedünk.

— Mit bánom én, hogy 1000 lakosra csak 8 esketés jut, — gondolja magában sok szép leány, a kinek a vére igen hevesen buzog, — csak én ott lehetnék a 8 között.

Nos, ne busuljanak hölgyeim! Előbb-utóbb bekövetkezik az, csak türelem. És ezt annyiival inkább remélhetik, mert 1888-ban még is csak több házasság kötött, mint 1887-ben, mikor 132.309 új házasság kötött; ez az utolsó 8 év minimuma. A legtöbb házasság pedig az utolsó 8 év alatt 1883-ban lett megkötve; 145.004-en esküdtek akkor örök hűséget egymásnak. Érdekes lenne tudni, hány volt hamis a 145.004 eskü közül, hány bomlott föl azokból idáig? . . . Egy pessimista barátom, a ki itt bóbiskol a hátam mögött, azt mondja, hogy hamisnak hamis volt valamennyi; de én nem hiszem el, mert én még — nőtlen vagyok.

Szomorú fényt vet viszonyainkra a születési statisztika.

Született élve és halva együtt vége 661.854. Ebből törvénytelen 56.130. Tehát 848%. a törvénytelen szülöttek száma. E tekintetben a megelőző évekhez viszonyítva szaporodás mutatkozik; a mi megint azt mutatja, hogy erkölcsileg és anyagilag süllyedünk.

Halva született törvényes gyermek 10.916, törvénytelen 1714.

Ebből látható, hogy a törvénytelenek közül többen születnek halva, a mi a szülőltre nézve talán nem baj, néha szerencse, mert a sok nyomorúságtól, a mi reá vár, így megszabadul; de ha meggondoljuk, hogy miért születnek halva többen azok közül, úgy ez sötét árnyékot vet az ilyen anyákra.

A születési arány: 1000 lakosra esik élve és halva született 45, élve született 41, tehát halva született 4.

A halálozás főösszege 478.206.

Az utolsó 8 év alatt legtöbben haltak meg 1882-ben 510.740-en, legkevesebben 1884-ben 449.621.

A születések a halálozást 1888-ban felülmúlták 183.648-al.

rövid pillanatokra . . . aztán vége . . . nincs, a mint nem volt . . .

Nincs . . . a mint nem volt az a virág sem, melyet gondosan ápolt a jó szülő . . . de azután dörögött egy hideg éjszakán . . . a virágra ült zord lehe . . . és a virág azóta beteg volt, halvány volt, mignem . . . meghalt. És ezt látni, és ezt végig élni úgy fáj az emberi szívnek . . .

Ifjú fecske vándorutra kél . . . társai, testvérei, gondos szülei veszik körül . . . repül, repül, de gyöngö a szárnya . . . már látja a célt, a honi föld partjait . . . úgy gondolja pihenni fog a kikelet fényében kimelegedett kicsi fészekben . . . és ekkor elhagyja ereje . . . szárnyaszeggetten hull alá a tengerbe . . . és ez is úgy fáj az embernek . . .

Látni egy ifjút, a kire boldog jövő vár, a ki a 18 tavaszon át arról ábrándozott, mit hoz a 19-ik, a 20-ik és így tovább . . . tiszta kék szemében a reménynek fénysugára fénylett . . . járt-kelt karcsu alakja; a föld virágai úgy örvendtek, ha vidám kacajra nyilott pelyhek piros ajaka . . . és most már ő sincs többé . . . lehunytt csillag, elhervadt virág, csicseregő madár lelke . . . mely nem bírta, nem tudta átrepülni az élet tengerét . . . pedig akarta . . . de nem lehetett . . . meghalt ifjan, fiatalon . . . lassu hervadással . . . lassu elmulással, és ez úgy fáj mindenkinek . . . a ki látta, a ki ismerte, megkönnyezte.

Volt . . . és nincs . . . ott pihen a néma sirban virágokkal elfedten . . . nem gondolta az elmúlt tavaszon, hogy oly hamar be fog következni, a mit csöndes estén halkán dalolt:

„Édes lesz ott megpihenni,
Oda lent majd nem fáj semmi.“

Ez az 1888. év közepén élt lakosságra átszámítva minden ezer lakosra jelent 116 többletet; a szaporodási arány tehát elég kedvező.

1000 lakosra esik szaporodás: Magyarországon 116, Beregmegyében 226, Szabolcsmegyében 203, Máramarosban 196, Szilágyban 178, Biharban 155.

Szilágy megye tehát e tekintetben a 4-ik helyet foglalja el. Az utolsó helyen áll Moson megye, hol a szaporodás csak 49.

A városok közül első helyen áll Szeged 177, Kassa utolsó 03 szaporodással ezer lakosra.

Szomorúak a viszonyok: Temesvárott 218-al, Pozsonyban 228-al, Pécsen 77-el, Győrött 32-vel több a halálozás, mint a születés.

Dr. St. M.

Különfélék.

* Szikszai Lajos kir. tanácsos, vármegyénk alispánja hivatalos vizsgálat céljából pár napot városunkban tölt.

* Nits Pál gymn. tornatanár a napokban érkezett haza Pestről, a hol a modern tornászattól tornatanítási oklevelet szerzett. Gratulálunk!

* A helybeli r. kath. egyházközség f. hó 14-én választotta meg a kitűnő oklevéllel pályázó Govrik Ilona kisasszonyt a r. kath. leányiskolához segédtanító-nőül. Sok sikert a szép pályához!

* E hó 16-án délután kísértük örök nyugalomra legifjabb Páskuj Istvánt, id. Páskuj István földbirtokos alig 19 évet élt szép reményű fiát. Csendesen aludt ki világa, miként a nap, a mely a hegyek mögött nyugvóra száll. Virágerdő borította a koporsót, általános szeretet, részvét és fájdalom környezte ravatalát. Részt vett a végtisztességen a város összes közönsége, a tűzoltó egyesület teljes díszben, a polgári daltársulat, mely a háznál s a sírnál is megható gyászdalokat énekelt. A temetésen ft. Trusza Lajos esp. plébános celebrált két pap segédlete mellett. Megható volt látni azt a részvétet, mely az egész gyászoló gyülekezet arcán visszatükröződött. A családi gyászjelentés így szól: „Idősb Páskuj István és neje Tüzes Mária és fiok Páskuj Antal, a magok valamint a közeli és távoli számos rokonok nevében, szomorodott szívvel jelentik a felejtethetetlen és forrón szerető gyermek, testvér és rokonnak legifjabb Páskuj Istvánnak 1890. szeptember 14-én délután 2 órakor élte tavaszán, alig 19 éves korában hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak porrésezi folyó hó 16-án délután 3 órakor fognak a rom. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint az örök nyugalomnak átadatni; — lelkéért pedig az engesztelő szent mise áldozat folyó hó 17-én reggeli 8 órakor a rom. kath. plébániai templomban fog az Egek Urának bemutatni, a melyre a boldogultnak rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghívtnak. Béke lengjen porai felett! Szilágy-Somlyó, 1890. szept. 14.

* Tanítónők választása. A helybeli községi iskolánál üresedésbe jött rendes tanítónői állomásra és segédtanítónői tisztre br. Wesselényi Miklós megyénk főispánja f. hó 7-ét tüzte ki a választás napjául. Ez alkalomra Somogyi Kálmán ügyvéd lón az iskolaszék elnökekül kinevezve, a kinek előülése mellett az iskola-

Már nem fáj . . . de fáj annak a bus anyának, annak a zokogó jó atyának, a ki oly elragadtatással beszélt régen az ő kedves „Pista“ fiáról . . . fáj nekik és sok másoknak, hogy nincs többé . . .

De vigasztalódjanak . . . az a korán elhalt virág nem részesül oly sorsban, mint az ő társai, melyeket emberi kéz leszakít, vagy dörög csipett vagy titkos féreg megölt . . . nem olyan az ő jövője . . . a milyen a lefutó csillag . . . csillag és virág csak volt boldog . . . de az elhalt ifjú most boldog és még boldogabb lesz, mert egykor meglátja azokat mind a tulvilági életben, a kiket ő szeretett . . . és a kik őt úgy szerették itt a földi életben.

Kora halála, lassu hervadása az Ur intő jele . . . az a néma figyelmeztetés: „Memento mori“ . . . Emlékezzél meg ember, hogy porból lettél és porrá kell majd lenned, hogy tulajdonképeni hivatásodat . . . a tulvilági életben az Isten színéről-szinre való látását . . . elérhessed . . .

Ti komor ifjak . . . kik erős karotokkal reszketve eresztettétek őt a földbe . . . ne feledjétek őt . . . jusson eszetekbe, hogy ifjan hagyta el a földet . . . azok a kicsi kék szallagok . . . melyek mint repülő pillangók a sirba szállottak . . . legyenek a hű emlékezet jelvényei . . . emlékezzetek rá, mit zengett a dalkör végső akkordja busan . . . szomorúan „Jézus feltámadása a mi biztos zálogunk“ . . .

És azért . . . a sir bár ridegnek látszik csöndes nyugalmat ad, a melyben már semmi, de semmi sem háborgat . . . a mi földi, a mi fájdalmas . . . mindaddig a föltámadásig, mely legjobb vigasztalója a fájó lelkeknek . . .

És most . . . pihenj te szép ifjú halott . . . álmodjál . . . álmodjál és pihenj édesen . . . az az élő

szék tagjai kétharmad részben össze is gyűltek és megválasztották a rendes tanítónői állomásra Evva Juliska kisasszonyt a volt szorgalmas segédtanítónőt, ennek helyére pedig Geneszy Irénkét városunk polgármesterének bájos rokonát. Gratulálunk.

* Két uri biciklista utazott át a városunkon f. hó 9-én. Lehet Kolozsvárról jött a két ritka turista és athléta, a kiket bizony sok gyerek és sok ember nézett meg, a mint a megyeház utcán partnak felélé ló és masina nélkül sebesen repültek a „Páskujba.“

* Egészségügy a „Rákócy“ utcán. A múlt alkalommal volt szó az utca csendéletéről. Ugy látszik a javíthatatlan állapotok mellé hozzájárul egy más miséria is: az egészségügyi. Mert hallatlan dolog az, hogy a város közepén dísznőhizlaldák vannak berendezve. Legfeltűnőbb a B. F. dísznő, mely ott áll az utca szegletén és onnan terjeszti kimondhatatlanul kellemetlen és egészségrontó illatát a síró-rívó neveletlen gyermek csoportok és vézna utca lakók közé. Pedig van a Kraszna partig elnyúló telke. Most már nem tudjuk mi az oka, vagy miért nem lehetne a dísznő a Kraszna parton? Avagy alszik az egészségügyi törvény mind a két félre, vagy tán fél a B. F. fehér kutyájától ő is és nem mer bekukkanni a portára? A szomszéd tinár is a krasznaparti kertnegyedben száríthatná a kipányvázott és kiszáradt 20 bört, mert hát az sem valami kellemes és egészséges élenyűs „ájer.“ De hát mindezt elhalgattatja a bodnár döngető kalapácsütése és az Adler-féle kurta kocsmá éjjeli dár-dója . . . de csak még egy ideig . . .

* Rabiögyilkosság. F. hó 4-én este egy elvetemedett legény Bálint András a bülgezdí uton agyonverte Nyír-Bátor egyik izraelita lakóját, Friedmann Salamont, a pióca-kereskedőt. A gyilkos a nagyfalusi uton találkozott először áldozatával, a hol az igénytelen, szegényes ruházatu zsidó még alázatosan köszönt a mogorva legénynek, a ki vele szembe jött. A mint a legény látta, hogy Friedmann a bülgezdí utra fordult, elébe került és ott a kezében levő fűzfahangal, mások szerint baltával nagyot csapott a zsidó fejére. Az ütéstől a zsidó elszédült és lerogyott. A legény a csekély összegű 3 frtyi pénzt elrabolta az eszméletlenül fekvő pióca-kereskedőtől és ott hagyta az uton az agyoncsapott zsidót. Csak reggel akadtak rá Friedmannra, a kit be is szállítottak az emberek a helybeli kórházba, de Friedmann rövid idő múlva még utközben meghalt, mert a mint a boncolásból kitudt, az ütés kettéhasította a fejbőrt, a koponyacsontot és a halál az agy nagymérvű sérülése folytán állott be. A szegény ember holttestét visszaadták az anyaföldnek, de a gyilkos is már börtönben ül, a ki egész hidegvérrel beszélte el a gyilkosságot mintha csak egy nyulról s nem is emberi életéről volna szó. Nem is csoda. A vásott lelkű legény már 6 évet a börtönben töltött, a hol 2 társával kirabolta a szomszéd helyiségben alvó részeg oláh regutákat, mert sikerült neki és társainak behatolni a kályha melletti vékony fal áttörése után a szomszéd börtön-cellába. Ugy látszik a modern börtönrendszer nem javított a gonosz lelkű legényen és a társadalmat majd csak az akasztófa szabaddithatja meg tőle.

* Fölhívás. A földmíveléssel foglalkozó gazdaközönséget tisztelettel figyelmeztetni van szerencsénk, hogy a rohamosan érkezett megrendelések a múlt szezonban olyan munkahalmaz elé állítottak bennünket, hogy csak erőfeszítéssel voltunk képesek a gazdaközönség kívánalmának eleget tenni. Ezt szem előtt tartva szükségesnek tartjuk már most jó előre azzal a tiszteletteljes figyelmeztetéssel járulni a nagyérdemű gazdaközönséghez: méltóztásának ezentúl megrendeléseikkel bennünket a kellő időben megtisztelni, hogy a szállítás pontos határ-

virágkoszorú, azok a félig nyíló rózsabimbók is pihenjenek veled . . . de lelked érezni fogja, hogy a virágok már rég elhervadtak és nem hervadt el azok szeretete irántad, a kik koszoruba kötötték a sírodra . . . Áldott legyen emléked örökké!

N.

A két leves.

Irta: Dr. Steiner Mór.

Rengeteg sok a bajom, a mióta megkezdtem az úri életet. Hogy kipihenjek valamit az úri élet fáradaimaiból, fürdőre mentem üdülni. Üdülni! . . . Mintha bizony üdülni lehetne egy fürdőben a hol ennyi szép — asszony van! A hol minden szép asszony üdülni akar. . .

Ah, és milyen szép asszonyok! . . . Egy ismerősöm, a ki évek óta rendes vendége e fürdőnek s a ki ismeri a fürdő minden vendégét, mindenkiről tudott mondani valami érdekességet.

Hogy mit mondott a fürdő legszebb asszonyáról? Kiváncsiak önök reá? Jól van; ám hallják hát! . . .

*

Látja amott azt a fekete alakot? Nem? Az ott n! . . . A fűben ül és a fürdő-kalauzt olvassa. Mintha nem ismerné ezt a fürdőt, pedig a harmadik szezonot tölti már itt; de unatkozik, egészen egyedül. Látja? . . . Amott az a fekete gaze-ruhás, halvány, fiatal asszonyka, fekete kalapban, noir-szalaggal. . . Csupa fekete. És mondhatom nagyon jól áll tejfehér, bánatos arcához a fekete szín. Gyerünk arra, s győződjön meg róla a saját szemével, hogy valósá-

idejét betarthassuk és elősegíthessük, hogy a szükséges gazdasági eszközök a gazda rendelkezésére idejében kéznél lehessenek. Tisztelettel: Az „Első magyar gazdasági gépgyár részvénytársulat” üzi-
vezetősége, Budapesten, külső váci-ut 7. szám.

Irodalom.

— A „Kis Művész,” Hoós János dévai képezdei zenetanár által ének- és zongorára szerkesztett ifjusági zenefolyóirat 2-ik füzeté beküldetett. Mint az első füzet megjelenésekor, úgy most is a legmelegebben ajánljuk olvasóinknak e hézagot pótoló vállalatot, mely arra törekszik, hogy a zongorát tanuló ifjuságnak szórakozást nyújtson a mellett a sok száraz gyakorlat mellett, a melyeknek folytonos játszása által a legtöbb zongora tanító már idejekorán kiöli a gyermek lelkéből a zenére való hajlamot. Célja a magyar zene könnyű modorban való megismertetése, értelmi fejlettségökhöz mért versekre írott dallamok által, melynél fogva nagyon alkalmas az ifjú szívben idejekorán felkölteni a hazafias érzést, valamint a nemzeti irodalmunk és dalköltészetünk iránt való szeretetet. A „Kis Művész” mindkét nembeli ifjuságot, de sőt a felnőtteket is képes szórakoztatni dal-szövegeivel és dallamaival. Különösen érdekes e füzetben a következő című dal: Hogyan főzte meg Csibainé az eleven rákot? melyben a szöveg szerzője Hetey Gábor egy valósággal megtörtént esetet ír le versekben; a zenét hozzá Hoós János szerkesztő írta. E dalnak úgy szövege, mint dallama nemcsak az ifjuságnak, hanem a felnőtteknek is megfogja nyerni tetszését. Előfizethetni a folyóiratra félévre 2 frtjával a „Kis Művész” szerkesztőségénél Déván. (Hunyadmegye).

CSARNOK.

Párbaj akadályokkal.

Mikszáth Kálmán leírta nem rég egy kalandját a Teréz-köruton. Engedje meg nekem a jeles humorista, hogy én leirhassam egy másik kalandját, a mi a Hanglikioszkban történt vele.

Vártam mindig, hogy egyszer ő maga éneklie meg hős tettét, de miután látom, hogy késik — hát megelőzőm.

Valának pedig ők hatan: Mikszáth, Pázmándy Dénes, Krajcsik Ferenc, Bartók Lajos, Farnady József és Tomka Jenő.

Mikszáth Pázmándyval tarokkozott egy törz-asztalnál, a többiek pedig kibicelének.

Mikszáth kitűnően tarokkozik, azt még a klubban is jól tudják; nem is mer vele senki sikra szállani, — legfőlebb Rohoncy Gida, a ki sportból veszt és Tisza Kálmán, a kit még a tarokkban is alig lehet megbuktatni.

De Pázmándy is elsőrendű kapacitás e téren. Tarokkozott ő, mint maga bevallotta, Dumas, Filsen,

gos angyal. Elefántcsontra festett kép fekete keretben . . . S hogy kiemelie bájaít az a kivágott derék; milyen csinosak azok az átlátszó kelméből készült bő ujjak, a moire-szalagból készült kézelőkkel . . . Mintha csak öntve volna rá az a ruha! . . . Ebből az áttört kelméből még ma veszek a feleségemnek . . . Ah, de nézze csak, milyen nyaka van; látott már valaha ilyen nyakat?!

Ám ne higgye, hogy csak azért hord fekete ruhát, mert illik az arcához . . . Valóban gyászol, szegényke! . . . Élő férjét gyászolja . . . Hogy élő férjet nem szokás gyászolni? De ha illik a fekete szín az ember arcához! Aztán meg, tudja kérem, nem szükséges azt mindenkinek tudni, hogy a férj él; — azt azonban mindenkivel tudatni kívánja az asszonyka, hogy — özvegy. Az özvegy nők érdekesekek . . . Ő még az érdekeseknél is érdekesebb . . . Most már előtte vagyunk; látja azt a lencsét, bal oldalon, az ajka alatt? . . . Ugy-e szívesen beállana Ezsaunak azért a lencséért?! . . . Igazán csókolni való.

Tavaly vált el tőle a férje. Pedig mennyire szerette, bálványozta. És az asszonyka megérdemelte e szeretetet. Elegáns, finom, művelt nő, a ki gyöngéd tudott lenni a férjéhez.

Ah, de mennyire! . . . Most két éve együtt járták még be a fenyő-illatos berkeket; együtt jelentek meg a tables d'hote-on, a cour-salonban, egymás mellett ültek a hangversenyeken; együtt nevetgéltek egymás ötletein; egy pohárból ittak a kútnál, nagyon vigyázva, hogy a pohár szélének azt a részét vegye ajkai közé az egyik, a melyiket a másik már előbb érintett ajkaival . . . Egy valóságos kacagó galambpár, a melyik a mézes heteit éli, a legparányibb semmiségeket felhasználva arra,

Sarah Bernhardtal, Hugo Viktorral, Boulangerrel, Schnäbelével, mikor Párisban élt és mindnyájukat megverte.

Büszke is rá, hogy e tekintetben ő alapította meg a franciáknál a magyar nemzet renoméját.

Tehát a mint mondtam, ütötték a blattot.

Csakhogy Mikszáthnak megvan az a jó tulajdonsága, hogy nemcsak akkor humorizál, mikor ír, hanem akkor is, mikor nyer.

Szegény Pázmándynak volt mit hallani:

— No Dini, elmehetsz a tudományoddal Párisba zabot hegyezni!

— No hallod, ha én úgy tudnék játszani, mint te, meg se állnék Monakóig, ott azután sprengolnám az egész bankot.

— Cher ami Dini, tu ne pas kartyaziendum!

Pázmándy mégis dühbe jött, csakhogy nem merte azt elárulni, nehogy kinevessék.

Addig izgett-mozgott, míg egyszer aztán elcsipte a Mikszáth pagáját.

— Ah Kisztihand, megvagy Kálmán.

— Micsodá? kiáltott fel Mikszáth, az hámis, az sem nem págát ultimo, sem nem tous les trois! Csáltál barátocskám!

— Hogy én csaltam toporzékolt Pázmándy. — Komám, hiszen te akkor nem értsz a kártyához.

— Én? — riadt fel, fogalmad sincs a tarokkról, és még te mersz szólni.

— Óh te palóc, te akarsz engem tarokkra tanítani.

— Urám!

— Uram!

— Elégtételre készen állok.

— Részemről.

— Menjünk mindjárt egy vivóterembe!

— Menjünk.

És választá Mikszáth két segédjeül Bartókot és Krajcsikot; ez utóbbi azóta sem bocsátja meg neki, hogy álmából felköltötte. Pázmándy pedig Farnadit és Tomkát. És elindulának vivótermet keresni.

A korzón találták baktatva dr. Farkas Lacit. Magukkal vitték párbajorvosnak, bárhogy is szabadkozott.

— Vérnek kell folynia, — bömbölé Pázmándy.

— De az istenért ne komédiázzatok, szólott a báránylelkű Farkas.

— Harc, vagy golyó!

— Harc a végkimerülésig!

A Zöldfa-utcán lakik az öreg Keresztesy, ott van az ő vivóterme is.

Oda indultanak tehát.

Szerencsétlenségükre vagy szerencsésükre csukva volt a kapu, a házmaster pedig süket lévén, hiába csengettek.

— Nem baj, — kiáltott Mikszáth, menjünk máshová. — Ezt csak vér moshatja le.

— Ugy van, csak vér!

hogy uszszon, — nem, nem uszszon, hanem elmerüljön az élvek feneketlen tengerébe, de úgy, hogy még buvárharanggal se lehessen őket onnan kihálászni! . . .

A mult szezonban aztán egyedül jelent meg itt az asszonyka. Sok dolga volt a férjének, nem kísérhette el, nem jöhetett el vele.

Nem tudom, mennyire örült vagy busult ezen Ella; de azt tudom, hogy a fürdővendégek szereték, hogy így történt. Hogyne, mikor módjukban lesz ezután szabadon beszélgetni az asszonykával; nevetgélni ötletein és mosolyt csinálni üde ajakára a saját ötleteikkel; virággal lepni meg, mikor álmos szemekkel, korán reggel a kútnál megjelenik; kitérni a délelőtti séták alkalmával a fenyvesek hűs árnya alatt és megtenni minden bohóságot, a mit csak kíván, mintha isteni, nem isteni, hanem istennői ige lenne minden szó, a mi elhagyja ajkait . . .

S az asszonyka szívesen vette mind ezt. Hozzá volt szokva, hogy férje tömjénezzé s ez a hódolat mintegy feledteté vele szeretett férje távollétét.

Mindenki róla beszélt. Mos itt tünt el az illatos fenyvesen tova kigyózdó gyalog ösvényen, egy sereg udvarló közepette; majd amott tünt föl újból új környezetben, a fűben ülve, csokrot kötve, az ölébe halmozott illatos vadvirágokból; vagy mint a gyermekleány, a berek cserjéi között vigan szökdelve, pillangót kergetve, mely kacér szárnyalással csalta idébb-odább, mint a pusztán, a déli nap hevében a délibáb . . . Egy szóval központja lett a társaságnak.

Képze'heti tehát, mennyire sajnáltuk, mikor néhány hét múlva tudtunkra adta, hogy távozik. Haza megy. Eljön érte a férje, kifizeti számláját, az-

Mentek tehát kifelé a kalap-utcán, míg a Central-kávéházig értek.

Odabenn épen tarokkoztak.

Mind a ketten sanda szemekkel néztek befelé és hirtelen megállottak.

Mikszáth Pázmándyra, Pázmándy pedig Mikszáthra nézett.

— Te Kálmán!

— Mi a, Dini!

— Hallod, az jutott eszembe, hogy jó volna tán folytatni a tarokkot odabenn?

— Há te ákárod!

— És ha te!

— Eh, menjünk bel!

— Ugy van, menjünk bel!

— Szent a békel!

— És bementek, leültek az asztalhoz, folytatták a tarokkot a többiek pedig kibiceltek késő éjfélig.

Dubius.

Mikor az akác virult.

Irta: *Nina.*

(Folyt és vége.)

IX.

Őrizték Pálmát, de csak nappal; az éj a szerelmeseké volt. A keleti szárny emeletéből csigalépcső vezetett le a parkba a földszinti szögleten át. És e lépcsőn járt le tiszta, meleg nyári estén Pálma a parkba, a hol Gyula várt rá. Ha rossz időjárás volt a nevelő oly boldog lehetett, hogy Pálmával a társalgó szobában csókolózhatott. És Pálma jobban szerette az első. Tiszta csillagos éjék, ti tanui voltatok Pálma boldog, ártatlan szerelmének. Ez évben későn köszöntött be a nyár . . . későn virult a park északi részében az akácok liget, a hol Pálma Gyulával éjjelente szerelmeskedett.

Ah, ezek az éjék feledhetlenek valának Pálmára, ezek az akácillattal terhes bódító esték vitték Pálmát oda, a hová Gyula kívánta; egy boldog frigy kötésére, mely azonban örületbe sodorta a leányt, sirba a férfit.

A mi az éj leple alatt készült, azt egy napon a volt nevelő az ősz Széni elé napvilágra hozta. Megkérte nyiltan, őszintén a Pálma kezét, és a földes ur csak leányára bízta, oda nyújtja e a volt nevelőnek, a reáliskolai tanárnak, a szép férfinak a jeggyűrűt? És Pálma boldog mosolylyal jegyezte el magát. E nap óta nyiltan és merészen játszotta Vértes Gyula a jegyes szerepet. De csak rövid ideig. És az a rövid idő volt az, mely Pálmára nézve feledhetlenné vált. Ez volt a bevallott, az önzetlen, a boldog szerelem időszaka, melynek mását nem érezte női szív soha . . . mert oly szenvedélylyel, a minővel Pálma szeretett, csak kevés nő van megáldva vagy megverve e földön.

Egy délután azonban villám csapott a boldogság e tünde lakába . . . és romokká rombolta szét. Széni Andor napilappal kezében lépett be neje

tán haza röpülnek az ő parányi, aranyos kis fész-
kükbe . . .

A férj csakugyan eljött. A számlát csakugyan kifizette. És ők csakugyan elmentek parányi kis fészükbe; csakhogy egy véletlen körülmény folytán mindenik külön-külön — kis fészekbe.

Pedig semmi sem volt a dologban. Semmi, épen semmi. Ha én mondom, elhiheti kérem, hogy semmi . . . Csakhogy roppant féltékeny volt a férj. Képzelje kérem, képes volt elválni nejétől, mert a vendéglői számla szerint augusztus 13-án (épen 13-án!) két ebédet rendelt és vitetett szobájába az asszonyka . . .

— No, tudja asszonyom, ha csak két pecsenye lenne, szót se vesztegetnék; föl tenném, hogy a „vitzől” kitűnő étvágya volt; — de már engedjen meg, két leves, az sok egy ebédre a legkitűnőbb étvágyanak is, — és elvált tőle.

Pedig tudhatta volna az ostoba, hogy a vendéglős krétája szokott néha duplán is fogni. Még pedig nem is nagyon ritkán!

*

Azt még megmondhatom, hogy minő tanúságot kell meríteni ebből a leveses históriából: hogy nem jó nyáron levest enni, mert az tűzbe-bajba hozza az embert . . . Hanem azt már nem mondom meg, hogy melyik fürdőben fürdözik az a szép asszonyka, nem biz én! . . . Nem kell azt várni uraim, hogy a sült galamb a szájukba repüljön; — járni-kelni kell érte. Biztatásul annyit még is elárulok, hogy nincs nagyon messze önöktől . . . s ha épen nagyon restek, hát — keresse mindenki maga körül . . .

szobájába és az haloványan, remegve olvasta az iszonyu hirt. „V... Gyula k... reáltanár még junius hó végén tűnt el városunkból; neje B... Mathild azonban csak most keresteti a rendőrség útján. Igaz, hogy ruháját a Hernád partján találták meg, de hogy hol a holtteste, az még titok. Valószínű, hogy a tanár életben is maradhatott.“ Ezt a hirt Técsőn érték meg legjobban. Mikor Széni Gyulát, a jegyest kereste, már nem találta. „Hét órával elébb indult ki a mezők felé“ mondta a kertész egy puskával a vállán. „No ennek lőttek“... mond keserű arccal Széni Andor... „a volt nevelőnk és leányunk jegyese elébb olvasta el a lapot, mint mi, és azt sem mondta: „Befellegzett felettem, megyek“ nem mondta, hanem szökött, mint a hogyan szökik a tolvaj, ha tetten csipik.“ Azzal nem törődött, hogy a volt nevelőnőt a volt nevelő azért a kis örökségért vette el, melyet Mathild kapott.

X.

Hogy hová ment Vértés Gyula, már nem törődött vele, üldözni nincs miért, hisz csak a leánya lelkét vitte magával... keresse a svindlert a volt nevelő Beller Mathild az ő hitevérsége, még jó hogy a törvény nem üldözi kettős házasság miatt.

Hát Pálma? Ah Pálma sem keresi... az első hirre elájult... aztán felébredt, de mintha más világban élne... más csillagon járna. Mereven tekint a távolba, keres valamit, a mit el nem érhet, ajka halkán sugár: „Szeretsz Gyula... ugy-e szeretsz mint akkor... mikor az akác virult“... — Az atya és anya aggódva lesik az orvos érkezését, és a mint akkor az öreg doktor látja a beteget... szomorúan int az ősz fejével s azt mondja: „Lehet a lelki rázkódástól segít még a zuhany fürdő.“ És az segített is... Pálmát elvitték messze vidékre egy hideg-gyógyvizintézetbe. Magához is jött... de alig hogy visszatért lelke erre a földre... két nap múlva eltűnt a fürdőből ő maga is. Egy pici levelet találtak a szobájában, rajta e szavak: „Velem kell jönnöd Pálma... emlékszel-e az akácok éjjelekre?“ És Pálma ment, mert úgy parancsolta az ígéret. Apa és fia csak most tudták, hogy az ölyv itt rejtett a közelben és az vitte el a galambot. De hogy hová, azt majd megmondja a táviró. Az állomáson emlékezett a kapus, hogy egy magas, barna ar és egy veres selyemkendős kisasszony a hajnali vonattal Pestre utazott. Távirat indult utánok és mire a boldog pár Zsolnán megszállott, a rendőrség már intézkedést tett, hogy el ne utazhassanak.

Széni ott találta leányát Zsolnán. Mig ő a megfélemezett gyermeket szelid szavakkal vigasztalta... fia Andor két tanúval kihivatta a volt nevelőjét, a kit ő igazolt a rendőrségnél. A zsolnai kicsi erdőben, a vár nyugoti oldalán a délutáni

órákban két lövés dördült el és mindkettő talált... Vértés Gyula a helyszínén halva maradt... Széni Andor pedig mély sebből vérzett... és elvérzett ő is öreg atyja bánatára...

Haza vitték apa és leány Andort a técsői sirböltbe... a temetésén azonban Széni Margit anyai szíve megrepedt egyetlen fia halálán... És ez idő óta Pálma ismét a régi lázakkal, álmokkal teli tulvilágba tért vissza... ez az egy virág maradt meg... de az is betegen... Gyógyították újból... de nem teljes a csendes örület gyógyítása... Két éve már, de csak most vitték annyira a hidegvíz-kurával, hogy Széni Andor haza hozhatta leányát a técsői kastélyba. A szolgák azonban csendesebben lépnek, ha az öreg apa int, hogy leánya a szép Pálma most is emlegeti azt az időt: „Mikor az akác virult.“ Hát Gyula? Ott alszik a zsolnai temetőben.

Közzgazdaság.

1890. szeptember hó 12-én tartott hetivásár forgalmi kimutatása. (Közép számítás szerint.)

		Közép ár oszt. ért.	
		frt	kr.
Tiszta búza	—	5	—
Kétszeres	—	4	10
Rozs	—	3	50
Kukorica	—	3	90
Zab	—	2	10
Burgonya	—	1	80
Száz klgamm szalonna	—	56	—
Egy	—	—	60
Egy	marhahus	—	30
Egy	disznóhus	—	44
Száz	só	8	24
Egy	só	—	10
Száz	széna	4	02
—	szalma	2	80
Négy köbméter tűzifa kemény	—	5	—
—	puha	4	20
Egy liter szesz 36 fokú	—	—	36
—	borsó	—	10
—	lencse	—	12
—	paszuly	—	07

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Nagy László.

Társ-szerkesztők:

Csák Alajos és Szentimrei István.

Hirdetések.

ELADÓ.

Zilahon 2 erdélyi faj csikózó anyakanca, két rendbeli hám, 2 szekér s különféle gazdasági eszközök, továbbá 2 bivalytehén, melyek közül egyik fejős, a másik borjazó.

Értekezhetni Zilahon, Rákóciter utca 7. szám alatt.

1—3

Makk árverési hirdetmény.

Az egyesült kertzeghi birtokosok tulajdonához tartozó ugynevezett „Tölgyes“ erdő folyó évi makktermése f. hó 21-én d. e. 10 órakor Zoványon alulirt házában tartandó árverésen el fog adatni.

Ince Károly,
h. birt. elnök.

Kereset.

Egy bankintézet keres mindegyik egyéneket, törvényileg engedélyezett sorsjegyek részletfizetés melletti eladására. Igen előnyös jutalék feltételek. Ajánlatok B J jegy alatt GOLDBERGER A V hirdetési irodájához. Budapest, váci-utca 5 6 9. sz. — intézendők

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy már 10 év óta fennálló üzletemhez a neutitseni, weiskircheni, bécsi és honi kész

fa- és vasbutor raktárt rendeztem be,

illetve erre belföldi és külföldi elsőrendű bútorgyárosoktól képviselőseget Szilágymegye és vidékére vettem át, midőn erről van szerencsém tudatni, szívesen meghívom a T.vevő közönséget, szükség esetén rendelményeit nálam megtenni. Butorszövetek garniturokhoz legnagyobb választéku minta colectióim vannak rendelkezésre; elvállalok szilárd munkával ellátott butorokra berendezéseket, háló, ebédlő és szalon szobákhoz, kávéházak, nyaralók, fürdők, stbre.

Az árukat direkt első forrásból, a gyárból küldetem meg kívánság szerint, vagy helybeli raktáramból vehetők át; a fizetések megegyezések mellett hitelidőre, vagy részlet lefizetés mellett is történhetnek. Készpénzfizetésnél pénztári engedményt nyújtok, mely vétel összegétől függ: vidéki vagy távolabbi városokra a minta colectióit szívesen beküldöm, valamint költségkiszámitással is szolgálók; kívánság esetén megbízottamat a minta-collectió bemutatása végett s költségkiszámitás megtételére szívesen küldöm; megjegyzem, hogy butor behúzó kelméket legdivatosabb Jute, rips, gobelin, selyem, arany szövés, bársony, plüsch és zsenillenbe méter számra is szolgálók és ebből egy nagy minta colectióval rendelkezem.

A butorok kiállítása úgy minőségben, mint művészi kivitelben kifogástalan s azok jóságáért a gyárosaim régi jó hírneve, nagy kiviteli képessége garantíroz s nemcsak versenyképes olcsóbb árak, mint sok nagyvárosi, de a munka művészi kiállítása és tartóssága felülmúlja ezeket. Megjegyzem továbbá, hogy úgy olcsóság tekintetében, mint művészi és masszív kiállításra nézve felülmúl sok nagyvárosi bútorgyárosok készítményeit, és azon nagy előnye van a tisztelt megrendelőnek, hogy minden egyes darab butorokról személyes meggyőződést szerezhet anélkül, hogy erre előleget is adna. Gyárosaim nem hirdetik magukat, de szükségök sincs reá, mert gyárosaim csakis kereskedők által képviseltetik magukat. — Nádbutorokról és székekről, valamint zongora, cimbalom, vas pénzszekrények és varrógépekről külön gyári árak.

Vaspénztárak 50 frttól feljebb, varrógépek 24 frttól feljebb, zongorák 280 frttól feljebb, — nádszékek 2—10 frtig, — garnitúrák 60—700 frtig, — pulitíros siffon darabja 20—150 frtig, — pulitíros ágyak darabja 10—75 frtig, — pulitíros kredenc darabja 20—175 frtig, — pulitíros mosdó asztal darabja 15—75 frtig, — consol tükör márvánnyal, darabja 20—240 frtig, — író asztal darabja 10—120 frtig és még magasabb árak mellett is, ében fából, gyöngyház, elefántesont vagy más értékesebb berakásokkal és művészi faragványokkal. — Szíves megrendelésüket kérve, — ajánlom magamat,

FÁBRY JÓZSEF,

városház- és színházzal szemben Szilágy-Somlyón.

Egy félszázad óta hírneves és elismert teljesen ártalmatlan szépitő gyógyszer, mely fiatal, üde színt kölcsönöz, az arcot minden kiütésektől óvja. — Egyedül valódi dr. Schihuvsky-féle **arckenőcs, mosdóvíz, szappan**, gyors és kitűnő hatásának bizonyult be szeplő, májfolt és minden bőrküüések ellen. Postai szétküldés naponta az ország minden részébe szállítatik. — Egy nagy tégely valódi 75 kr, egy kis tégely 40 kr, egy darab szappan 60 kr. — Raktár FÁBRY JÓZSEF divatúru és illatszerek üzletében Szilágy-Somlyón, városház és színházzal szemben.

5—12